

voortzetting der behandeling zullen aansporen. De ziekenfondsen zouden de kosten niet kunnen dragen, en de ziekenfondsartsen zouden meer dan behoorlijk met werk worden belast, als zij als zoodanig de behandeling der geslachtsziekten op zich moesten nemen. De Landesversicherungsanstalt daarentegen wordt door krachtige behandeling der lijders aan geslachtsziekten ontlast van latere invaliditeitsrenten. Ook heeft zij een bevredigende overeenkomst met de artsen van Berlijn gesloten (*Berl. klin. Wochenschr.*).

WERK VOOR INVALIDE ARTSEN. — BERGER stelt in de *Münch. med. Wochenschr.* 1916, No. 45, voor, de door den oorlog voor hun beroep ongeschikt geworden artsen, als zij dit wenschen, in de gelegenheid te stellen, den „letterkundigen hulpdienst” tot een tak van bestaan te maken, bijv. door het katalogiseeren van geneeskundige boekerijen, van de ziektegeschiedenissen der ziekenhuizen, van de verzamelingen van preparaten, en wel volgens het decimaalregistreerstelsel van MELVIL DEWEY, dat reeds lang in de Vereenigde Staten in gebruik is. De bibliotheken hebben daardoor een gelegenheid om haar verzamelingen nuttiger te maken en tevens den door den oorlog getroffen collega's een bevredigend bestaan te verschaffen.

WAAROM DE DOKTER ALLEEN NIET? — Onder het opschrift „Why not the doctor?” wijst *The N. York Med. Journ.* er op, dat al wat de geneesheer noodig heeft voor zijn levensonderhoud, zoowel als voor zijn beroep, veel en veel duurder is geworden. Niemand aarzelt, al zijn medeburgers meer te laten betalen, voor wat zij noodig hebben. Wie dit niet zou doen, zou bij het stijgen der bedrijfskosten minder dan vroeger krijgen voor hetzelfde werk, terwijl hij om te leven veel meer noodig heeft. Van niemand wordt dan ook zulk een dwaasheid verwacht, en niemand zou men dankbaar zijn of bewonderen, indien hij door zulk een dwaasheid ten slotte onmachtig zou worden om aan zijn verplichtingen te voldoen. Alleen de dokter wordt van dezen regel uitgezonderd, dat wil zeggen, men verwacht dat hij *niets* zal doen om zijn inkomen, dat reeds vóór de duurte niet te groot was, en nu door de grootere onkosten *kleiner* is geworden, in overeenstemming te brengen met de geringe waarde van het geld. Loopt het met hem spaak, dan zal echter ook hij noch dank, noch bewondering, noch zelfs medelijden oogsten. Doet hij een poging om iets meer te krijgen voor zijn slecht betaald werk, dan — men heeft het te Amsterdam gezien — kent de verontwaardiging geen grenzen: in *dezen* tijd een werkmans $\frac{3}{4}$ tot ten hoogste 2 centen per dag meer te laten betalen voor geneeskundige hulp en geneesmiddelen! Neen, geen verhooging voordat de duurte voorbij is! *The N. York Med. Journ.* spoort de artsen aan, spoedig te doen, wat zij tegenover hun gezinnen verplicht zijn.

VERPLICHTING VAN DEN VERZEKERINGSCANDIDAAT OM VAN ZIJN ZIEKTEN KENNIS TE GEVEN. — Een persoon in Arkansas was voor een levensverzekering reeds goedgekeurd, maar had zijn polis nog niet ontvangen. Nu liet hij zich ook voor een andere maatschappij keuren, en bij deze keuring bleek, dat hij aan morbus Brighti leed. Dit deelde hij niet mede aan de eerste verzekeringsmaatschappij, welke intusschen langs anderen weg ervan kennis kreeg. Zij wenschte nu de verzekering niet te laten doorgaan. De zaak werd voor den rechter gebracht, en het hooggerechtshof stelde de maatschappij in het gelijk, niet omdat zij kennis had gekregen van een feit, dat haar, had zij het te voren gekend, zou hebben weerhouden van het sluiten van de verzekering, maar omdat de candidaat dit feit had verborgen gehouden.

PINKHOF

INGEZONDEN.

HET AFWENTELN VAN LASTEN.

Hier ter stede is een vergadering van geneeskundigen gehouden ter bespreking van de vraag, of, op grond van de stijgende kosten der vervoermiddelen, de tarieven zouden verhoogd worden. Ik kon die vergadering niet bijwonen; ik heb hetgeen daar vóór en

tegen werd aangevoerd, niet gehoord en mag het genomen besluit niet kritiseeren. Maar het komt mij voor, dat een waarschuwing in algemeenen zin op dit punt niet misplaatst zal zijn.

Vrijwel iedereen ondervindt, naast andere, ook geldelijke lasten van de tegenwoordige tijdsomstandigheden en men krijgt den indruk, dat over het algemeen nogal erg van zelf sprekend geacht wordt, dat men tracht die lasten op anderen af te wentelen. Er zijn ongetwijfeld kringen van de maatschappij, waar die wensch slechts gebillijkt kan worden, waar de zeer zwakke zich op die manier door sterker krachten gesteund ziet. Maar als dat steeds doorgaat, van den zwakke op den sterkere, van deze op den weer wat sterkere... enz.? Wordt wel door ieder voldoende als zeer ernstig de vraag overwogen, of hij billijk handelt met zijn lasten op anderen te leggen? Het schijnt mij toe, dat die vraag zeer in het bijzonder dringt voor ons, geneeskundigen. Wij maken nog altijd aanspraak op een hooge plaats, een plaats van vertrouwen vooral, in de maatschappij. Daartoe behoort ook, dat wij ons voorbehouden zelf de belooning voor onze diensten vast te stellen. Maar dit brengt een zeer ernstige verantwoordelijkheid mee, ook op dit punt en vooral zou ik erop willen aandringen, dat men toch ernstig denke aan het gevaar, op die manier onze lasten af te wentelen op anderen, *die ze minder goed dragen kunnen dan wij zelf*; want al zijn tegenwoordig lang niet alle dokters rijke menschen, toch is dit gevaar zeker niet gering.

Ik zou daarom in overweging willen geven, dat men in geen geval een vast besluit neme, dat de tarieven zullen worden verhoogd, waardoor hij, die meent voor zijn geweten een dergelijken stap niet te kunnen verantwoorden, in de positie van „onderkruiper” wordt gebracht. Waar men meent, dat voor sommige geneeskundigen tariefsverhooging niet zal kunnen uitblijven, laat men zich daar bepalen tot de uitspraak dat een kleine verhooging (hetzij al of niet met een aangegeven percentage) billijk of gerechtvaardigd geacht wordt. Hierdoor heeft hij, die meent haar te moeten toepassen, den steun zijner collega's, terwijl hij, die meent dat niet te moeten doen, vrij blijft.

's-Gravenhage, 29 December 1916.

Dr. D. SNOECK HENKEMANS.

BRIEFWISSELING.

BERICHT AAN DE INTEEKENAARS.

Met nadruk willen wij de lezers nog eens eraan herinneren, dat eventueele vooruitbetaling van den intekenprijs niet meer behoort te geschieden aan het adres der redactie, *maar rechtstreeks aan den uitgever De Erven F. BOHN te Haarlem*. Ook alle mededeelingen omtrent wijziging in abonnementen, wijziging in adressen, in het algemeen alle mededeelingen de administratie, de verzending of advertenties betreffende behooren gericht te worden aan bovengenoemde firma te Haarlem.

Daarentegen behoort alles wat de redactie en het redactioneele gedeelte raakt, evenals voorheen aan het adres der redactie, Jan Luijkenstraat 31, Amsterdam, te worden gezonden.

De intekenprijs is met *f* 2.50 per jaargang verhoogd en bedraagt dus thans *f* 13.—. De leden der Maatschappij genieten *f* 2.— korting. Bij vooruitbetaling vóór 15 Februari wordt een korting van *f* 0.50 toegestaan. De namen van hen, die vooruitbetalen, worden niet meer, zooals voorheen, op den omslag der eerste zes nummers vermeld. De firma De Erven F. BOHN zal aan iederen vooruitbetaler een bericht van ontvangst doen toekomen.

Redactie.